

S P O R A Z U M

IZMEĐU

UKRAINE

I

BOSNE I HERCEGOVINE

O

UNAPREĐENJU I RECIPROČNOJ ZAŠTITI INVESTICIJA

Ukraina i Bosna i Hercegovina, u daljem tekstu: "Ugovorne stranke",

U želji proširenja i jačanja ekonomske suradnje između dvije države na temeljima ravnopravnosti i uzajamne koristi,

Sa namjerom stvaranja i održavanja povoljnih uvjeta za veće investiranje investitora jedne Ugovorne stranke na teritoriju druge Ugovorne stranke,

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimuliranju poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet objiju država,

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1. Definicije

U svrhu ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" će označavati svaku vrstu sredstava investiranih u svrhu stjecanja ekonomske koristi ili u drugu poslovnu svrhu od strane investitora jedne Ugovorne stranke na teritoriju druge Ugovorne stranke sukladno zakonima i propisima ove druge i osobito će, mada ne isključivo, uključivati:
  - a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke i retenciona prava ili druga sredstva osiguranja;
  - b) udjele, dionice i bilo koji drugi oblik sudjelovanja u kompanijama;
  - c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;
  - d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodna prava, patenti, industrijski dizajni, trgovački znakovi, trgovački nazivi i know-how;
  - e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće utjecati na njihov karakter kao investicija, pod uvjetom da je takva promjena sukladna zakonima i propisima Ugovorne stranke na čijem teritoriju je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" će označavati:
  - a) odnosu na Ukrajinu:
    - (i) fizičku osobu koja ima status državljana sukladno zakonu Ukrajine;
    - (ii) svaki subjekt koji je utemeljen i priznat kao pravna osoba sukladno zakonu Ukrajine, kao što su korporacije, tvrtke, asocijacije, fondacije ili bilo koja slična organizacija koja ima pravo vršiti ekonomske aktivnosti sukladno zakonu Ukrajine.
  - b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
    - (i) fizičku osobu koja uživa status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonu na snazi u Bosni i Hercegovini, ako ta osoba ima prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;

- (ii) pravnu osobu utemeljenu sukladno važećim zakonima u Bosni i Hercegovini čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi na teritoriju Bosne i Hercegovine.
3. Izraz “prihod” će označavati iznos dobiven od investicije u određenom vremenskom razdoblju i osobito, mada ne isključivo, uključuje rojalitete ili licencne naknade, profite, kamatu, dividende, prihode od kapitala, honorare i druge naknade.
4. Izraz “teritorij” će označavati:
- a) u odnosu na Ukrajinu: teritorij pod suverenitetom Ukrajine i more i pomorske oblasti nad kojim Ukrajina, sukladno međunarodnom pravu, vrši suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju,
- b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: sav kopneni teritorij Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu i podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a suglasno međunarodnom pravu, naznačena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.

Članak 2. Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će i stvarati povoljne, stabilne i transparentne uvjete za investitore druge Ugovorne stranke da investiraju kapital na njenom teritoriju i dopustit će takve investicije u okviru svojih zakona i propisa.
2. Investicijama investitora bilo koje Ugovorne stranke bit će u svako doba odobren pošten i pravičan tretman i uživat će punu zaštitu i sigurnost na teritoriju druge Ugovorne stranke. Nijedna Ugovorna stranka neće ni na koji način, nerazumnim ili diskriminatorским mjerama, ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korištenje, uživanje ili raspolaganje, na svom teritoriju, investicijama investitora druge Ugovorne stranke.

Članak 3. Nacionalni tretman i Tretman najpovlaštenijeg naroda

1. Svaka Ugovorna stranka će na svom teritoriju odobriti investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne stranke tretman koji ni u kojem slučaju neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.

2. Nijedna Ugovorna stranka neće na svom teritoriju podvrgnuti investitore druge Ugovorne stranke, u pogledu njihovog proširivanja, upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretmanu manje povoljnom od onog koji pruža svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.
3. Odredbe stavaka 1. i 2. ovog članka nisu načinjene tako da obvezuju jednu Ugovornu stranku da na investitore druge Ugovorne stranke proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice koji rezultiraju iz:
  - a) članstva ili pridruživanja bilo kojoj postojećoj ili budućoj zoni slobodne trgovine, carinskoj uniji, ekonomskoj uniji, zajedničkom tržištu ili sličnom međunarodnom sporazumu u kojem je Ugovorna stranka članica ili može postati članicom;
  - b) sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih aranžmana koji se u cijelosti ili većim dijelom odnose na pitanja oporezivanja.

Članak 4. Nacionalizacija i izvlaštenje

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne stranke neće biti nacionalizirane, izvlaštene ili podvrgnute rekviziciji ili mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili izvlaštenje (u daljem tekstu: "izvlaštenje") na teritoriju druge Ugovorne stranke, izuzev u javne svrhe koje su povezane sa unutarnjim potrebama i po propisnom pravnom postupku, na nediskriminatorском temelju i uz brzo, adekvatno i efektivno kompenziranje.
2. Takvo kompenziranje će predstavljati pravičnu tržišnu vrijednost pogođene investicije neposredno prije izvlaštenja ili prije nego predstojeće izvlaštenje bude javno poznato na takav način koji utiče na vrijednost investicije, ovisno od toga šta je ranije. Kompenziranje će uključivati kamatnu stopu na temelju 6 mjesecnog LIBOR-a za valutu u kojoj je investicija izvršena, od nadnevka izvlaštenja do nadnevka isplate. Kompenziranje će biti plaćeno u slobodno konvertibilnoj valuti i učinjeno prenosivim bez odlaganja u zemlju koju su odredili odnosni tražitelji.
3. Pogođeni investitori bilo koje Ugovorne stranke imat će pravo, prema zakonu Ugovorne stranke koja vrši izvlaštenje na žurno preispitivanje, od sudskih ili drugih neovisnih vlasti te Ugovorne stranke, pravovaljanosti izvlaštenja, njenog postupka i procjene investicije sukladno principima utvrđenim u stavku 1. ovog članka.

Članak 5. Kompenziranje za gubitke

Investitorima bilo koje Ugovorne stranke koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriju druge Ugovorne stranke, usljed rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog izvanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od stranke druge Ugovorne stranke odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenziranja ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna stranka odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.

Sva plaćanja koja su izvršena prema ovom članku bit će bez odlaganja, slobodno prenosiva u slobodno konvertibilnoj valuti.

Članak 6. Transferi

1. Svaka Ugovorna stranka jamčit će investitorima druge Ugovorne stranke slobodan prijenos uplata koje se odnose na njihove investicije u i iz svog teritorija. Takvi prijenosi uključivat će posebice, mada ne isključivo:
  - a) kapital i dodatne iznose potrebite za održavanje i razvoj investicije;
  - b) prihode od investicije, kako je definirano u stavku 1. Članka 1. ovog Sporazuma;
  - c) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
  - d) prihode od cjelovite ili djelomične prodaje ili likvidiranja investicije;
  - e) bilo koje kompenziranje ili drugo plaćanje koji se odnose na Članke 4. i 5. ovog Sporazuma;
  - f) plaćanja dobivena na temelju riješenih sporova;
  - g) nepotrošene zarade i druge naknade državljana angažiranih iz inozemstva u svezi sa investicijom;
  - h) bilo koja preliminarna plaćanja koja mogu biti izvršena u ime investitora sukladno Člankom 7. ovog Sporazuma.
2. Prijenosi će biti izvršeni bez odlaganja u konvertibilnoj valuti po deviznom tečaju koji se primjenjuje na nadnevak prijenosa.
3. Ugovorne stranke se obvezuju da takvim prijenosima odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog prijenosima koji potječu od investicija izvršenih od strane investitora bilo koje treće države.

Članak 7. Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna stranka ili agencija koju je ona odredila izvrši zakonito plaćanje bilo kojem od svojih investitora, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na investiciju, druga Ugovorna stranka priznat će, unatoč svojim pravima iz Članka 10. ovog Sporazuma, valjanost subrogacije u korist prvonavedene Ugovorne stranke ili njene agencije bilo kojeg prava ili potraživanja koje je imao investitor.
2. Ugovorna stranka ili njena agencija na koju su prenijeta prava investitora, bit će u svim okolnostima, ovlaštena na ista prava i na isti tretman kao i oštećeni investitor, u pogledu plaćanja koja proističu iz tih prava.
3. U slučaju subrogacije, kako je definirano u stavku 1. ovog članka, investitor neće podnositi tužbu ili drugi zahtjev, osim ako nije ovlašten da tako postupi od strane Ugovorne stranke ili njene agencije.

Članak 8. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne stranke

1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne stranke i investitora druge Ugovorne stranke u svezi sa investicijom na teritoriju te druge Ugovorne stranke, rješavat će se na prijateljski način putem konsultiranja i pregovora.
2. Ako se spor ne može riješiti sukladno stavku 1. ovog članka u roku od šest mjeseci od nadnevka na koji je bilo koja stranka u sporu zahtijevala rješavanje na prijateljski način, odnosni investitor može pokrenuti spor bilo pred:
  - a) Nadležnim sudom ili administrativnim tribunalom Ugovorne stranke na čijem teritoriju je investicija izvršena; ili
  - b) Arbitražnim institutom Međunarodne gospodarske komore u Parizu; ili
  - c) Ad hoc arbitražnim tribunalom utvrđenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
  - d) Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) putem posredovanja ili arbitraže, utvrđenim prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. ožujka 1965. godine .
3. Arbitražna odluka bit će konačna i obvezujuća za obje stranke u sporu i bit će izvršena sukladno zakonu odnosne Ugovorne stranke.

Članak 9.

Konsultiranja i razmjena informacija

1. Na zahtjev jedne Ugovorne stranke druga Ugovorna stranka će, bez nepotrebnih odlaganja, započeti konsultiranja u svezi sa tumačenjem i primjenom ovog Sporazuma.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne stranke, razmijenit će se informacije o utjecaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne stranke mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Članak 10.

Rješavanje sporova između Ugovornih stranaka

1. Sporovi između Ugovornih stranaka u svezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani konsultiranjima i pregovorima putem diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih stranaka ne može riješiti na način iz stavka 1. ovog članka u roku od šest mjeseci od nadnevka zahtjeva za rješavanje, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne stranke biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od tri mjeseca od nadnevka primitka zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna stranka imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana zatim će izabrati državljanina treće države koji će po odobrenju te dvije Ugovorne stranke biti imenovan predsjedateljem tribunala. Predsjedatelj će biti imenovan u roku od tri mjeseca od nadnevka imenovanja druga dva člana.
4. Ako tijekom razdoblja određenih u stavku 3. ovog članka nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih stranaka može pozvati Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih stranaka ili je na neki drugi način spriječen obaviti navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih stranaka ili je također spriječen obaviti navedenu funkciju, bit će pozvan sljedeći po rangju član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih stranaka, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.
6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obvezujuća za obje Ugovorne stranke.
7. Svaka Ugovorna stranka snosit će troškove svog vlastitog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnim procesima; troškove Predsjednika i ostale

troškove Ugovorne stranke će snositi u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od dvije Ugovorne stranke, i ta odluka bit će obvezujuća za obje Ugovorne stranke.

8. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu sukladno ovom članku, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom međunarodnom arbitražnom sudu prema odredbama Članka 8. i još je pred sudom. Ovo ne utječe na mogućnost rješavanja spora sukladno stavku 1. ovoga članka.

Članak 11. **Primjena drugih pravila**

Ako odredbe propisa bilo koje Ugovorne stranke ili obveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije utvrditi između Ugovornih stranaka kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne stranke daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila će, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imati prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Članak 12. **Stupanje na snagu, trajanje i prestanak**

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu trideset dana od nadnevka na koji su Ugovorne stranke obavijestile jedna drugu, pisanim putem, da su pravne procedure zahtijevane za stupanje na snagu ovog Sporazuma, u njihovim odnosnim zemljama, ispunjene.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za razdoblje od deset godina i nastaviti će važiti nakon toga ako, jednu godinu prije isteka početnog ili narednih razdoblja, jedna od Ugovornih stranaka ne obavijesti drugu, pisanim putem, o svojoj namjeri da otkáže Sporazum.
3. Ovaj Sporazum će se primjenjivati na investicije izvršene ili nastale nakon vremena njegovog stupanja na snagu.
4. U odnosu na investicije izvršene prije prestanka ovog Sporazuma, odredbe ovog Sporazuma ostat će na snazi za dalje razdoblje od deset godina od nadnevka prestanka.
5. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pisanim dogovorom između Ugovornih stranaka. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
6. Ovaj Sporazum važi bez obzira na to da li između Ugovornih stranaka postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

U POTVRDU OVOGA potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

NACINJENO u Sarajevu, dana 13 ožujka 2002 godine, u dva izvornika na ukrajinskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom i engleskom jeziku, svi izvorni tekstovi su jednako vjerodostojni. U slučaju bilo kakvih razlika u tumačenju bit će mjerodavan engleski tekst.

**ZA
UKRAINU**

**ZA
BOSNU I HERCEGOVINU**

